

شناسه	رویه اجرایی	تاریخ جلسه	۱۴۰۰/۰۶/۲۰
<p>عنوان موضوع</p> <p>بررسی دلایل کمبود نهاده های دامی و مشکلات ناشی از آن نظیر افزایش کشتار دام و ارائه راهکار جهت رفع مشکلات فعالین این حوزه</p>			
<p>مرجع طرح موضوع</p> <p>دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان</p>			
<p>شرح موضوع</p> <p>به دنبال کمبود نهاده های دامی، دامپروران و دامداران سنتی ناچار به کشتار دام رو آورده اند. این کشتار که به نسبت سال گذشته افزایش چشم گیری داشته است شامل دام مولد و اصلاح شده هم می شود که در صورت ادامه فاجعه ای ملی به دنبال خواهد داشت.</p> <p>بر اساس اعلام سازمان جهاد کشاورزی استان کشتار دام به نسبت سال گذشته افزایش ۱۱۸ درصدی داشته که در صورت عدم جلوگیری، تبعات جبران ناپذیری در آینده برای صنعت دامپروری خواهد داشت.</p> <p>کمبود نهاده دامی که به دلایل خشکسالی، عدم حضور فعالین این حوزه در واردات و حضور دلالان و واسطه ها، عدم تخصیص نهاده مورد نیاز واحدهای تولید خوراک دام، عدم تحویل به موقع نهاده به دامداران و واحدهای تولیدی خوراک دام، افزایش هزینه های حمل و نقل ... ایجاد شده است، باعث حذف دام های مولد و اصلاح شده می گردد. حذف دام های مولد که مهمترین زیرساخت حوزه دامپروری و لبنیات بشمار می آید، در صورت ادامه این شرایط مشکلات اساسی معیشتی در کشور ایجاد خواهد کرد.</p> <p>متأسفانه تخصیص نهاده های مورد نیاز استان ها به صورت کلی تصمیم گیری صورت می گیرد و مسائیل اقلیمی و بعد مسافت لحاظ نمی گردد و این موضوع باعث اجحاف در حق برخس از استان ها می گردد. همچنین میزان نهاده های تخصیص یافته نیز کامل تحویل داده نمی شود و یا با تاخیر ارائه می شود. سامانه ای که به منظور ثبت درخواست نهاده مورد نیاز در دسترس فعالین این بخش قرار گرفته اشکالات فنی نظیر عدم امکان اعتراض به کیفیت و نوع نهاده و محدودیت پرداخت خرید دارد که فعالین این حوزه را با مشکلات عدیده ای روبرو کرده است. بر اساس آمار جهاد کشاورزی استان در ش ماه گذشته نصف مقدار نهاده مورد نیاز استان جذب استان شده است.</p> <p>محدودیت واردات نهاده نیز یکی از عمده ترین مشکلات کمبود نهاد می باشد. متأسفانه مجوز واردات نهاده به راحتی اخذ نمی گردد و در صورت اخذ مجوز عواملی باعث عدم ترخیص محموله می گردد و در نهایت باعث متضرر شدن واسطه می شود. یکی دیگر از مشکلات در امر واردات عدم تخصیص ارز برای محموله وارداتیست که وارکننده تا ارز را دریافت نکند اجازه ترخیص کالا را نمی دهد.</p> <p>سیستم هویت گذاری دام کشور نیز یکی از مواردیست که باعث نامنظم بودن آمار و اجحاف در حق برخی از دامداران سنتی شده است. این سیستم طوری طراحی شده است که امکان ویرایش وجود ندارد و صرفاً در صورت زایش دام می توان تعداد دام را ثبت کرد. ولی در صورت فروش و یا کشتار دام، حذف آن در سیستم امکانپذیر نمی باشد.</p>			

مهمترین دلیل این مشکل به متعدد بودن مراکز ثبت پلاک بر می گردد. یعنی برای ثبت پلاک یک متولی معرفی نشده است.

با عنایت به کمبود نهاده های دامی که باعث افزایش کشتار دام (بالاخص مولد) و تعطیلی واحدهای تولیدی خوراک دام شده است، بایستی راهکارهایی در سطح ملی برای حل دلایل ایجاد این مشکل ارائه نمود تا با ادامه این مشکل اساسی که با معیشت مردم ارتباط مستقیم دارد به یک بحران غیرقابل کنترل تبدیل نگردد.

مقایسه کشتار دام پنج ماهه اول ۹۹ با مدت مشابه در سال ۱۴۰۰ و درصد تغییرات

نوع دام	جنس دام	تعداد کشتار		نسبت درصد تغییرات ۵ ماهه دو سال	
		۵ ماهه اول ۱۳۹۹	۵ ماهه اول ۱۴۰۰		
گوسفند	نر	۸۳۷۴۱	۱۰۷۰۷۸	۲۸	
	ماده	۵۴۹۲۰	۲۰۸۰۰۳	۲۷۹	
بز	نر	۶۰۰۵	۷۲۷۲	۲۱	
	ماده	۵۰۷۳	۷۲۴۷	۴۳	
گاو	نر	بومی	۷۸۸۶	۹۹۵۸	۲۶
		دو رگه	۱۳۷۵۹	۱۶۸۳۶	۲۲
		اصیل	۲۱۵۷	۵۶۸۷	۱۶۴
	ماده	بومی	۲۷۲۶	۷۶۵۵	۱۸۱
		دو رگه	۵۲۱۸	۲۳۴۸۴	۳۵۰
		اصیل	۵۵۳	۲۸۲۶	۴۱۱
گاو میش	نر	۱۲۷۱	۲۶۲۶	۱۰۷	
	ماده	۶۰۲	۲۱۱۲	۲۵۱	
شتر	نر	۱	۸	۰.۲۷	
	ماده	.	۷	۰	
جمع		۱۸۳۹۲۲	۴۰۰۷۹۹	۱۱۸	

<p>رئوس ایرادات و مشکلات در خصوص افزایش چند برابری کشتار دام، خصوصا کشتار دام مولد و اصلاح شده به دلیل کمبود نهاده های دامی:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. خشکسالی در سال گذشته و سال جاری ۲. تصمیم گیری کلی در خصوص تخصیص نهاده به استان ها و عدم توجه به شرایط اقلیمی و نیاز واقعی و مسافت استان ها ۳. سامانه ثبت درخواست نهاده، ایراداتی نظیر محدودیت زمان در ثبت خرید و پرداخت و عدم امکان اعتراض به نوع و کیفیت نهاده دارد که باعث متضرر شدن فعالین این حوزه می گردد. ۴. محدودیت در صدور مجوز واردات نهاده های دامی و عدم تخصیص به موقع ارز و عدم تحویل بموقع نهاده های خریداری شده از مبادی ورودی ۵. افزایش هزینه های تولید از قبیل حمل و نقل، افزایش قیمت نهاده به دلیل خرید از بازار آزاد ۶. کمبود نقدینگی دامداران سنتی، دامپروران، واحدهای تولیدی و تشکل های و عدم حمایت دولت از تشکل های مربوطه ۷. تاخیر در تحویل پول شیر خریداری شده توسط کارخانجات لبنی ۸. وجود واسطه ها در خرید دام زنده از دامداران ۹. سامانه هویت گذاری دام ایراداتی نظیر عدم امکان ویرایش و حذف دام فروخته شده و کشته شده دارد که باعث ثبت آمار نادرست و اجحاف در حق فعالین واقعی این حوزه می گردد. 	<p>ایرادات و مشکلات مطروحه</p>
<p>جلسه کارگروهی با حضور نمایندگان، سازمان جهاد کشاورزی، اتاق تعاون، اتحادیه تعاونی های کشاورزی و دامپروری استان، اتحادیه دامداران استان و تعاونی کارخانجات خوراک دام و طیور با بررسی موضوع کمبود نهاده های دامی و افزایش کشتار دام به شرح ذیل برگزار شد:</p> <p>محمدرضا بادامی، جانشین معاونت بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان: متاسفانه طبق اخبار موجود، کشتار دام به نسبت سال گذشته افزایش چشم گیری داشته است. خصوصا در مورد حذف دام های ماده و حذف دام مولد در سال های آتی با مشکلات زیادی مواجه خواهیم شد و باعث از بین رفتن زیرساخت می شویم. در مورد دام های اصیل نیز همینطور می باشد. در واقع دام ها پایه را از بین می بریم.</p>	<p>جمع بندی جلسه کارگروه کارشناسی مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۱۳</p>

در حال حاضر کمبود علوفه و کمبود نهاده از اصلی ترین دلایل به وجود آمدن این مشکلات می باشد، تخصیص نهاده به اندازه مورد نیاز نمی باشد، عدم تحویل به موقع نهاده ها، مشکل در حمل و نقل، افزایش هزینه ها، قیمت شیر و گوشت قیمت واقعی نمی باشد. کمبود نقدینگی، عدم سرمایه در گردش در واحد های تولیدی، وجود واسطه ها و عدم پرداخت به موقع بهاء شیر دامداران از طرف کارخانجات نیز باعث تشدید کمبود نقدینگی دامداران می شود.

در این زمینه جهاد استان راهکارها و پیشنهاد های که در کوتاه مدت می تواند جوابگو باشد به وزارت جهاد مکتبه کرده است لیکن پاسخ قابل توجهی دریافت نشده است.

ناصر بهداد، مدیر عامل شرکت تعاونی کارخانجات خوراک دام و طیور: در خصوص نهاده های تخصیص داده شده، حدود ۸۰٪ کنجاله سویای اختصاصی تحویل داده نشده و کارخانه تولیدی بدون کنجاله نمی تواند کنسانتره تولید نماید. این در حایست طبق اخبار فضای مجازی نهاده دامی در گمرک دپو شده و به هر دلایلی ترخیص نمی شود. با توجه به اینکه نهاده های دامی فساد پذیر لذا به دلیل دپو شدن اغلب فاسد می شوند. قیمت های متغیر و نامناسب هزینه های حمل و نقل نیز باعث متضرر شدن واحدهای تولیدی می شود.

محمدعلی کسائی، مدیر عامل اتحادیه تعاونی های کشاورزی و دامپروری استان: با عنایت به شرایط اقلیمی استان ها، هزینه های مضاعف حمل و نقل قیمت تمام شده تولید خوراک دام در استان ما، بسیار متفاوت تر از بقیه استان ها می باشد. واسطه ها و دلال ها نیز یکی از دلایل معطلی نهاده ها در گمرک می باشد و تا ارز دولتی را دریافت نکنند حاضر به ترخیص نمی باشند که این موضوع باعث فاسد شدن محموله ها می گرد.

ابراهیم خلیل فشنگچی، نائب رئیس مدیره شرکت تعاونی کارخانجات خوراک دام و طیور استان: دستوراتی در حد لازم الاجرا، بدون کارشناسی و در نظر گرفتن آب و هوای استان و در نظر گرفتن کرایه ها و مسافت ها برای استانمان ارسال می شود که باعث ایجاد مشکل برای کارخانجات تولید خوراک دام و دامپروری ها می گردد.

واردات و ترخیص نهاده های دامی در اختیار نفرات مشخصی که امکان ورود کنندگان بازار وجود ندارد. در حال حاضر خرید از طریق سامانه صورت می گیرد که زمان محدودی برای خرید در نظر گرفته شده است. حتی در صورت فاسد بودن نهاده ها حق اعتراض وجود ندارد.

ابوالفضل حسینی، کارشناس اتحادیه دامداران استان: در بحث آمار، سیستم هویت گذاری دام کشور طوری طراحی شده است که آمار صحیح به دست نمی آید. در صورت زایش دام می توان افزایش تعداد را ثبت کرد ولی در صورت فروش و یا کشتار دام این تعداد در سیستم ثبت نمی شود. یعنی امکان ویرایش وجود ندارد و خود بخود در طول دو سال با افزایش خرید، آمار از تعداد واقعی بیشتر نشان داده می شود و از این قضیه تعدادی سوء استفاده می کنند و درحالیکه دامی ندارند کنسانتره دریافت کرده و به فروش می رساند و این قضیه از کنترل خارج شده است. عمده دلیل این مشکل متعدد کردن مراکز پلاک می باشد. چون تعداد مشخصی از دام ها به دفعات و توسط مامورین مختلف شماره گذاری می شوند. حتی در صورت بازرسی نیز به دلیل عدم امکان ویرایش سامانه، نمی توان اصلاح کرد.

محمدرضا بادامی، جانشین معاونت بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان: هدف از ایجاد سامانه، شناسایی دام ها و جلوگیری از قاچاق دام و شناسایی دام قاچاق می باشد. سامانه از همان ابتدا مشکلات زیادی داشت. در این خصوص پیگیری های زیادی انجام دادیم ولی خارج از اختیار استان می باشد. در خصوص تخصیص نهاده، دامداری های صنعتی به طور مستقیم نهاده دریافت می کنند ولی برای دامداری های سنتی، کنسانتره داده می شود و سعی می کنیم بر اساس آماری که از طریق پروانه کسب کرده ایم تعدیل انجام داده تا اجحاف نشود ولی در کل با کمبود نهاده مواجه هستیم. هر تشکلی که قادر به واردات نهاده و یا علوفه باشد استقبال می کنیم با اینکه واردات نهاده مشکلات خود را دارد.

راهکار مدنظر ما افزایش سهمیه استان است که البته خارج از اختیار استان است. همچنین باید از دامداران در این خصوص حمایت شود و تسهیلات و سرمایه در گردش برای دامداران اختصاص داده شود.

غلامرضا بابائی، مدیر امور سرمایه گذاری سازمان جهاد کشاورزی استان: مهمترین دلیل کمبود و افزایش قیمت نهاده، کاهش بارندگی و خشکسالی می باشد، در خصوص افزایش قیمت گوشت، مابه التفاوت قیمت گوشت به جیب دلالتان رفته و دامداران از این افزایش بهره ای نمی برند، براساس پیشنهادهایی که از طریق معاونت بهبود تولیدات دامی به تهران ارسال شده است فکر نکنم بتوان کاری انجام داد. در گذشته، تسهیلات اشتغال پایدار روستائی با درصد پایین به اداره کار اختصاص داده شده بود که می توان مجددا قابل پیشنهاد است. خرید حمایتی دام توسط شرکت پشتیبانی از دیگر موارد پیشنهادی می باشد. امکان صادرات دام زنده وجود داشته باشد (مجوز صادرات بسیار محدود است) تا بجای کشتار دام بتوان با صادرات، ارز وارد کرد و دامدار نیز بتواند پول خود را به دست آورده و هزینه های خود را تامین کند. مشوق هایی جهت واردات علوفه و کشت فراسرزمینی اختصاص داده شود، افزایش سهمیه نهاده ها بخصوص جو؛ در مورد افزایش هزینه های شیر، افزایش بهاء شیر نیز گره گشا نخواهد بود بلکه با افزایش شیر و به تبع آن افزایش محصولات لبنی، به علت کاهش قدرت خرید مردم فروش کمتری بدنبال خواهد داشت. پیشنهادات معاونت امور دام در خصوص شیر، رفع موانع و مشکلات صادرات شیر خشک که با توجه به این موضوع که صادرات شیر خشک عوارض صادراتی زیادی دارد و به صرفه نیست و شاید با کم شدن عوارض کمکی در این زمینه صورت گیرد. پیشنهاد دیگر، خرید حمایتی شیر توسط سازمان تعاونی روستائی و یارانه شیر به جای پرداخت به کارخانه شیر به دامداران پرداخت شود.

نسرین درخشانی: پیشنهاد ایجاد تشکل جهت واردات نهاده های مورد نیاز استان و توزیع در استان و درخواست تخصیص ارز برای این تشکل می تواند راهگشا باشد. در صورت تخصیص ارز با قیمت ۴۲۰۰، این شرایط برای تشکل ها نیز شامل گردد و صورت عدم وجود، برای تمامی واردکنندگان اعمال گردد تا تمامی افراد امکان واردات با نرخ آزاد داشته باشند و با رقابتی شدن مشکلات کاهش یابد.

غلامرضا بابائی، مدیر امور سرمایه گذاری سازمان جهاد کشاورزی استان: در مورد مجوز کشت فراسرزیمینی جلسه ای در بحث مرادات بین المللی کشورهای اوراسیا در استانداری تشکیل شده بود جمع بندی جلسه معرفی افراد متقاضی بود که در مرحله معرفی افراد، زیر حرفشان زده و در عمل بی نتیجه بوده است.

در مورد مشکلات حمل و نقل نتیجه بصورت موقت بود. بخاطر هزینه های ماشین های سنگین و قیمت تایلر و بنزین، کرایه ها مازاد بر کرایه مصوب می باشد. حتی اگر راهداری نظارت داشته باشد در نهایت دستورالعمل صادر می کند در حالیکه رانندگان بدون دریافت پشت بار نامه، بار را جابجا نمی کنند و نظارت در این خصوص بی نتیجه خواهد بود.

ابراهیم خلیل فشنگچی، نایب رئیس مدیره شرکت تعاونی کارخانجات خوراک دام و طیور استان: اگر این مسئولیت و اختیار استان به شکل ها داده شود آماده همکاری هستیم به شرطی که تضمین ترخیص داده شود و در بین راه مشکلات قبلی (مدلل) پیش نیاید.

نسرین درخشانی: بایستی پایش درست و صحیحی از دام های موجود صورت گیرد تا در بحث تخصیص نهاده به عده ای اجحاف نشود. این وظیفه در صورت محول شدن به شکل های مربوطه کمک شایانی به جهاد کشاورزی و دامداران خواهد کرد. در صورت اصلاح آمار درخواست تسهیلات سرمایه در گردش دامداران نیز به فعالین واقعی این حوزه کمک خواهد کرد.

ابراهیم خلیل فشنگچی، نایب رئیس مدیره شرکت تعاونی کارخانجات خوراک دام و طیور استان: برای درخواست وام بحث پایش مطرح نشود، فقط درخواست وام کم بهره از صندوق توسعه ملی یا هر محل دیگر با تایید جهاد کشاورزی یا دامپزشکی داشته باشید. درخواست این وام صرفا برای دام نباشد بلکه برای کارخانجات نیز درخواست کنید. کارخانجاتی در بعد کشاورزی هستند، زیر نظر جهاد کشاورزی و کارخانجاتی که صنعت تلقی می شوند زیر نظر اداره صنعت و معدن و تجارت که اکثرا زیر نظر جهاد کشاورزی هستند.

محمدعلی کسائی، مدیر عامل اتحادیه تعاونی های کشاورزی و دامپروری استان: درخواست حمایت خاص برای دامداری های سنتی، در قالب شورای روستا و تشکل ها داریم. (حمایت مالی)

در پایان جلسه مقرر گردید موضوع همراه با پیشنهادات مطروحه در جلسیه آتی شورا طرح موضوع گردد.

۱. افزایش سهمیه نهاده دامی استان با مد نظر قرار دادن تعداد دام، شرایط اقلیمی و مسافت استان ها و تحویل به موقع به فعالین این حوزه

۲. به دلیل خشکسالی موجود، واردات نهاده های دامی در حال حاضر ضروری می باشد، از این رو سازمان جهاد کشاورزی استان مجوز واردات نهاده های مورد نیاز استان از طریق مبادی ورودی همجوار و نزدیک را به تشکل ها و فعالین این حوزه صادر نماید و گمرکات استان در کمترین زمان ممکن مجوز ترخیص محموله های مربوطه را صادر نمایند. (جهت تسهیل و کاهش هزینه های حمل و نقل ریلی می توان استفاده کرد.)

پیشنهادات

<p>۳. حذف یارانه واردات نهاده های دامی یا تخصیص ارز برای واردات نهاده برای استان</p> <p>۴. تخصیص تسهیلات سرمایه در گردش کم بهره برای تامین نهاده و علوفه برای تشکل ها و واحدهای دامداری (از جمله طرح تسهیلات اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری)</p> <p>۵. خرید حمایتی دام توسط شرکت پشتیبانی امور دام</p> <p>۶. اصلاح سامانه هویت دام توسط مرکز اصلاح نژاد و بهبود تولیدات دامی کشور به نحوی که امکان ویرایش و حذف دام های به فروش رفته و کشته شده فراهم گردد.</p> <p>۷. سازمان جهاد کشاورزی استان در راستای تامین نهاده های مورد نیاز استان برنامه ریزی لازم را جهت کشت فراسرزمینی و تخصیص خط اعتباری ویژه در دستور کار خود قرار دهد.</p> <p>۸. با عنایت به کمبود نهاده های دامی در حال حاضر، مجوز صادرات دام زنده به صورت موقتی به دامداران صادر گردد تا دامداران بتوانند هزینه های خود را پوشش دهند.</p> <p>۹. اجرای کامل ماده (۱۲) قانون نظام جامع دامپروری کشور</p> <p>۱۰. خرید حمایتی شیر توسط سازمان تعاونی روستائی از دامداران و پرداخت به موقع بهاء شیر</p> <p>۱۱. پرداخت یارانه شیر به دامداران بجای پرداخت به کارخانجات تولید لبنی</p> <p>۱۲. کاهش عوارض صادرات شیر خشک به منظور حمایت از دامداران و کارخانجات لبنی</p>	
<p>۱. قانون نظام جامع دامپروری کشور؛</p> <p>۲. آیین نامه اجرایی قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط در بخش کشاورزی در وزارت جهادکشاورزی؛</p> <p>۳. تصویب نامه شماره ۱۸۱۵۵۷/ت/۴۹۲۹۲- مورخ ۶/۱۲/۱۳۹۲ و اصلاح بعدی آن موضوع تصویب نامه شماره ۸/۷/۱۳۹۳- مورخ ۷۷۲۵۶/۵۰۴۷۸</p> <p>۴. سامانه هویت گذاری و سامانه توزیع نهاده های دامی کشور؛</p> <p>۵. طرح تسهیلات اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری.</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتیبانه</p>